

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br. 62

26.1.2017.godine

Beograd

ZAPISNIK

Sa 62 sednice Komisije za žalbe održane 26.1.2017. sa početkom u 17 sati u prostorijama Saveta za štampu

Prisutni svi članovi Komisije: Vladimir Radomirović, Stojan Marković, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Vera Barišić Popović, Petar Jeremić, Nevena Krivokapić, Ivana Stjelja, Dragan Đorđević, Zlatko Čobović i Jelena Spasić.

Ostali prisutni: Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Članovi Komisije su obavešteni da će Komisiji u narednih šest meseci predsedavati Vladimir Radomirović, a zamenik će biti Zlatko Čobović.

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Autonomnog ženskog centra na tekstove objavljene u dnevnim listovima „Alo“ i „Informer“
2. Razmatranje žalbe „Južnih vesti“ na tekstove objavljene na portalu „Kraljevo online“.

1. Autonomni ženski centar je podneo žalbu smatrajući da je prekršeno više tačaka Kodeksa novinara Srbije tekstom u kojem se, na osnovu izjava neimenovanih svedoka, tvrdi da je ubistvu, o kom se izveštava, prethodila svađa oko seksa, čime se vređa privatnost i dostojanstvo žrtve i traži opravdanje za ubistvo. Komisija je vodila objedinjenu raspravu o oba teksta, budući da je reč o sadržaju iste žalbe, ali je glasala o svakom tekstu posebno. U toku rasprave, Tamara Skrozza je rekla da je reč o «školskom primeru» kršenja Kodeksa. Žrtva ubistva se dodatno viktimizuje, a svi navodi u tekstu su nagađanja predstavljena kao činjenice. Ona je dodala da u tekstovima ima i rodno zasnovane diskriminacije, ali da se o tome još i može raspravljati, dok je sve ostalo što je navedno u žalbi nesporno. Jelena Spasić je istakla da, čak i da je sve što u tekstovima piše tačno, odnosno da nije reč o spekulacijama o

onome što je ubistvu prethodilo, to nikako ne može da bude opravdanje za počinioaca, a u spornim testovima se, čini se, traži opravdanje za to. U listu «Alo» se čak u naslovu uspostavlja direktna uzročno posledična veza – ubio je jer ...što je potpuno neprihvatljivo. Zlatko Čobovoić je ocenio da su tekstovima prekršene sve tačke Kodeksa koje je podnosilac žalbe naveo i dodao da su, uz sve prekršaje Kodeksa, tekstovi i nelogični – pa tako svedok koji je čuo svađu govori o tome šta je žena uradila, kao da je to video...Na nelogičnosti je ukazala i Nevena Krivokapić, pre svega u tekstu koji je objavljen u «Informeru», gde se kaže i da se počinilac ne seća detalja ubistva, već «samo da ga je žena vređala», dok se istovremeno opisuje kao je tukao rukama, pa nogama i sl. Ona je navela i da je naslovom u kojem se izričito tvri da je «ubio» prekršena i pretpostvka nevinosti». Po mišljenju Petra Jeremića, «Informer» je prekršio i odredbu Kodeksa koja se odnosi na obavezu poštovanja etike i kulture javne reči, korišćenjem neprimerenih izraza u tekstu. Vladimir Radomirović ukazao je i na to da su identične izjave u jednom tekstu pripisane «radniku obližnje firme», a u drugom «izvoru iz istrage». Ivana Stjelja je naglasila da se tekstovi ne bave nasiljem, već se njima tragična situacija predstavlja kao smešna i traži se odgovornost žrtve. Budući da partnersko nasilje nije problem ni samo ove žene, ni samo te porodice, već čitavog društva, potpuno je neprihvatljivo da se o tome izveštava svođenjem čitave priče na nagađanja o uzroku ubistva. Nakon rasprave, Komisija je sa deset glasova «za» i jednim «uzdržanim» odlučila da je «Alo» prekršio Kodeks novinara Srbije, uključujući i odredbu o obavezi poštovanja pretpostavke nevinosti, koja nije bila navedena u žalbi. Komisija je, potom, jednoglasno odlučila da je «Informer» prekršio sve tačke Kodeksa koje su navedne u žalbi.

2. «Južne vesti» su podnele žalbu zbog toga što je portal «Kraljevo online», bez njihove saglasnosti i bez navođenja izvora, u celosti preneo tekstove kojima «Južne vesti» najavljuju 11 epozoda serijala «Moje pravo», čije opise su dobili od producenta serijala i objavili uz određene izmene. Zlatko Čobović je, u toku diskusije, rekao da u ovom slučaju postoje dve odvojene stvari. Jedna je video materijal, koji je autorsko delo, za čije je emitovanje producentkinja dala saglasnost i jednom i drugom portalu. Druga su tekstovi uz svaku od epizoda, koje su, na osnovu informacija dobijenih od producentkinje, sastavljale „Južne vesti“. Ovi tekstovi su autorska dela kao originalne tvorevine nastale obradom podataka dobijenih od producentkinje, bez obzira na svoju vrednost, veličinu, sadržinu, namenu i način ispoljavanja, a oni su u ovom slučaju predmet žalbe. Te tekstove je u celosti preneo portal „Kraljevo online“, bez saglasnosti „Južnih vesti“ i ne navodeći odakle ih je preuzeo. Zbog toga je, po njemu, podnosilac žalbe u pravu. Kodeks jeste prekršen jer su tekstovi, kao autorska dela, preuzeti u celini, pri čemu nisu bitni vrednost ni kvalitet sadržaja koji je preuzet, već to što su prepisani u potpunosti, bez dozvole „Južnih vesti“ i bez navođenja izvora. Tekstovi su, u međuvremenu, skinuti sa portala „Kraljevo online“, možda, kako je rekao, i zbog svesti da je prekršen Kodeks. Nevena Krivokapić je rekla da je u dilemi u ovom slučaju, jer su «Južne vesti» i same navele da su dobijale opise epizoda od producentkinje i objavljivali ih uz određene izmene, te da je pitanje da li su takve najave autorsko delo. «Reč je o osnovnim informacijama o emisiju, ne vidim tu neku originalnu duhovnu tvorevinu», rekla je. Stojan Marković je, međutim, ocenio da nije reč o tome da li je neko napravio autorsko delo, već da li je neko nešto prepisao bez dozvole. To što su to nastavili da rade i nakon upozorenja, samo pogoršava stvar, dodao je i istakao da nema nikakvu sumnju da je Kodeks prekršen. Sličnog mišljenja bila je i Jelena Spasić, koja je navela da nije važno koliki je napor neko uložio da nešto napiše, nego to što je neko drugi to kopirao bez dozvole. Petar Jeremić i Vladimir Radomirović su ukazali na mogućnost da je producentkinja serijala uputila «Kraljevo

online» na to da postoje tekstovi kojima se epizode najavljuju na portalu «Južne vesti», dok je Vlado Mareš ocenio da je «ipak previše» proglasiti najavu televizijske emisije autorskim delom. Po okončanju rasprave, Komisija je sa osam glasova «za», dva «protiv» i jednim «uzdržanim» odlučila da je Kodeks prekršen i izrekla javnu opomenu portalu «Kraljevo online».

Sednica je završena u 18 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajući

Vladimir Radomirović